

Változó környezet – változó szerepek

Az iskolai könyvtár lehetséges új szerepei a változó világban

Iskolai könyvtárlátogatás a Tatabányai Árpád Gimnáziumban
A Könyvtárostanárok Egyesülete programja az 54. MKE vándorgyűlésen, 2023. július 13.

Változó környezet – Mi változott?

- 1) Az **információszerzés** helye
- 2) Az **olvasnivaló** beszerzési helye

- elsődlegesen a **könyvtár volt** (~2010-es évekig)
- elsődlegesen az **internet lett** (~2010-es évektől)
+ Covid alatt mindez kényszerűségből felgyorsult

Mi lett a következménye?

- Csökkent a könyvtár látogatottsága

Változó környezet – Mi változott még?

3) A könyvtárhasználat mint **tananyag**

- A 2020-as NAT-ban a **könyvtárhasználati** témakör **kikerült** az informatika (digitális kultúra) és a magyar nyelv tantárgy témakörei közül, és így az érettségi témakörei közül is.

Elszórtan szerepelnek a tananyagban könyvtári ismeretek, de ezeket időhiány az érettségi szorítása nélkül jóval kisebb eséllyel fogják kiemelten könyvtári segítséggel tanítani.

Mi következik ebből?

- Az iskolai könyvtár oktatásban betöltött szerepe csökkent. Kevesebb lett a kapcsolódási pont a diákokkal.

Változó szerepek – Mi segít kialakítani?

► **Figyeltem** az igényeket és ez alapján **kerestem** a feladatokat, amelyben hasznos lehet a könyvtár.

► Feladatok, amiket találtam:

- **Tanulásmódszertan**

- Tanulószoza

- **Közösségi tér – egy hely, ahol jó lenni**

- Lelkiségey – meghallgatom, akinek öröme vagy bánata van

- Információs bázis – a hely, ahol mindenben segíteni fognak

- Továbbtanulási, faktválasztási, érettségivel kapcsolatos információk gyűjtése

- Online tartalmak gyűjtése tananyaghoz

- Szövegértési feladatlapok készítése

- Diákok bevonása a könyvtári munkába

Tanulásmódszertan 1.

► Miért kezdtem el?

- Beszélgetés közben kiderült – nagyon sok diák nem tud tanulni
- Ennek oka: az általános iskolában nem volt rá szükségük – így nincs tanulási stratégiájuk

► Mi alapján készültem fel

- Szakkönyvek
- Internetes oldalak (pl: www.mindenmegtanulhato.hu)
- Tanfolyam
- Saját tanulási tapasztalataim

Tanulásmódszertan 2.

► Hogyan történik?

1. Osztályfőnökök, szaktanárok és a szülők is **tudnak erről** a lehetőségről
2. Az **induló osztályainkban** év elején osztályfőnöki órán tartok 1-2 órában erről órát, sokféle módszert bemutatva
3. **Egyéni** fejlesztés igény szerint
4. A **könyvtárban** leckét írók számára **aktuálisan**
5. **Alkalmankénti** segítség egy-egy tananyagrésznél

► Milyen módszerrel?

- Saját készítésű összefoglalók és feladatlapok segítségével

Közösségi tér – legyen egy hely, ahol jó lenni

- **Beszélgetek** a diákokkal, megszólítom és kérdezgetem őket
- Moderálom a beszélgetéseiket (**kedvesen**, nem a tekintély pozíciójából)
- **Lehet** enni, lehet hangosan beszélni, nevetni, **élni**.
- Bevonom őket a könyvtári működésbe, így **beavatottak** lesznek, és részesei a könyvtári közösségnek
- A könyvtári lét alapelve:
lehess önmagad, nincs ítékezés, le lehet tenni a szerepeket, mindenki egyformán fontos
- Ezt szolgálja a **könyvtári tér** is
 - Fotelek
 - Játékok, színező
 - Zugok (babzsák fotel)
 - Asztalok elhelyezése (félkörben)

Egyéb ötletek: Hogyan lehetne minél hasznosabb a könyvtár az iskola életében?

- ▶ Tudjanak róla, hogy **van** iskolai könyvtár – nézzék meg!
- ▶ Tudják, hogy **miért érdemes bejönni** – próbálják ki!
Együttműködve szaktanárokkal, osztályfőnökökkel
- ▶ Legyen **pozitív élmény** – akarjanak visszajönni 😊
- ▶ Legyen minél több **kapcsolódási pont** a diákokkal és a tanárokkal!
 - Szövegértési feladatlapok
 - szakkörök (Bod Péter, olvasókör, iskolaújság stb)
 - A könyvtári lehetőségek ismertetése személyre szólóan is
 - Könyvtári szakórák szervezése
 - Diákok bevonása a könyvtár működtetésébe

Köszönöm a figyelmet!

Szalay Izabella
Tatabányai Árpád Gimnázium
2023.07.13.